

له پەراوێزی بیباکی دەسەڵاتی کوردیدا مارشیک بۆ گەورەیی قەڵادزی

خالد قادر_رانیه هیقار

Hevar_1@yahoo.com

ئەمسال و پێش یادی کارەساتە خویناویەکە (۱۹۷۴/۴/۲۴) ی شاری قەڵادزی، سرودیک بە ناوی (مارشیک بۆ قەڵادزی) بلاو کرایەوه، که له هۆنراوەی برای شاعیر (حمید قەڵادزەیی) و ناواز و دەرھێنانی (ئومید میرە) بوو .

(مارشیک بۆ قەڵادزی)، یەکیکە لەو کارە جوانانەیی که شایەنی دەست خۆشی و ریز گرتنە، چونکە چەندە برای هونەرماند (ئومید میرە) کاریکی جوان و ناوازی لە دەرھێنان و ناوازی کردووە، هیندەش زیاتر هۆنراوەکە (حمید قەڵادزەیی) شاعیر، سەرنج رادەکێشیت، که بە زمانیکی پارا وو جوان، له میژوو و گەورەیی ئەو شارە دەدوویت، توانیوانە پیکەوه، بە ماندوبونیکی زۆر و لەسەر ئەرکی خۆیان، بێ ئەوەی هیچ هاوکاریەک کرابن ! مارشیکی جوان بۆ میژوو خەبات و قوربانیکانی شاری قەڵادزی دابریژن، بەدەنگیکی رەسەن و شیو و شیوازیکی جوان و سەرنج راکیش، بەشیک لە گەورەیی ئەو شارە دەرەخەن و دەکریت وەك ناسنامە و سرودیکی تایبەت لێی بروانریت که شاری قەڵادزی پێ بناسریتەوه .

ئەم سرودە، که پێم وایە یەکەم کاری لەو شیوویەییە بۆ ئەو شارە خۆشەویستە ئەنجام درا، چەندە خەمی نوسەر و هونەرماندانی ئەو ناوچەییەمان بۆ دەرپخت، که بە پەرۆشی کاری جوان و بەرھەمی ناوازی و داھین نامیزن، دەیانەوویت ئەگەر لە دەلاقیەکی بچوکیشەوه بییت، سەربازی وونی کارکردن و خەمەت کردن بن، هیندەش زیاتر خەمیکی گەورەمان بۆ دەرەخت، که بەدەخەوه تا ئیستاش لە کۆمەلگای کوردیدا بە گشتی و لە ناو پلانی دەولت و بەرنامەیی دەسەڵاتی سیاسیدا بە تایبەتی، هونەرماندو روئشبیان پەراوێز خراون و کاری هونەری و روئشبیاری بە فلتەری حیزب و بەرژووەندیە تایبەتیەکانی لایەنیکە دیاریکراوەوه دەبەسترتەوه و وەك کالای ناو بازار لێی دەروانریت لە دەرەوی ئەوێشدا، مانایەکی نیه بۆ هاندان و گەشەکردن، زەمینەیک نیه بۆ هاوکاری و پشتمگیری کردن .

لە کۆمەلگای ئێمەدا، میژوو رووداوەکانمان، چیرۆکی ئەھامەتی و کارەسات و مائویرانی و سوتماک کردنی کۆمەلگاکەمان، بێر دەچنەوه و تەنھا لە ریکەوتی رودانیاندا، بێر دینەوه و باس دەکرین، چونکە کەلتووری بیباکی و بێرچوونەوه، شۆر بۆتەوه بۆ ناو ژبانی کۆمەلایەتی و سیاسی و ئابوریان . لە بری ئەوەی خۆیندەوهی بەرەوامان بۆ باگراوەندی رووداوەکان هەبییت و کار لە میژوو کۆمەلگاکەمان بکەین بەو ئاراستەییە که گەشە بکات و لە ئەزمونە تال و شیرینەکانی رابردووە سوودەرگین و هەول بەدەین ئیستایەکی باش فەراھەم بینین، بەلام بەدەخەوه وەك ئەو پەندانەیی که دەلیت: نان ئەو نانە ئەورۆ لە خوانە . یان ئۆخەیی ئۆخەیی هەر بۆ خۆی .

میژوو لە لای ئێمە چاوەروانی کردنی قەدەرێکە که کەس خۆی بە خاوەنی نازانییت، کەس لێناپرسییت، لە کاتیکی کار کردن لە میژوودا و کارکردنە وەك ئەوەی رووداو دیارەکان لێتیا دەوی، ئەك وەك ئەوەی خۆت بۆ بەرژووەندی خۆت چۆن دتەهویت .

قەلادىزى دەكرىت نەمۇنەيەكى دىيارى پەرىزى دەسلەتلى كوردى بىت، كە تا ھەنوكەش شارىك لە چاۋەروانى گۇدۇدا دەھىلئىتەۋە، بەلام بۇ دابىن كىردى سەيارە و تەلارى بەرزى بەرپىسەكان و تەندەرى ئەو كۆمپانىيانەى كە شەرىكى مەسئۇلەكانن، بۇ نەسرىەى رىكخراۋە كەندەلەكان و دىۋەخانانە و موۋچەى تايبەتى ئاغا و كوئىخا و كۆنە بەسسىەكان، بە پىچەۋانەۋەپە

دەكرىت نەمۇنەيەكى باشى بەراوردكارى بىت لە نىۋان دەسلەتلىك، كە لە خىزمانە و عەقلىكى خىلەكىانە و براپەشىەۋە، ھەوت مىليارد دۇلار تەخشان و پەخشان دەكات، ئاگايان لە حساباتى دەعوەتى ئىۋاران و پاكەتى رۆزمەن سىپىشەل و بەنزىنى مۇنىكاكان و خىزىم خىزىمىنە و ۋەلانى ئەو شار بۇ ئەو شار ھەپە ، بەلام بىرى نىە كە ھەشامەتلىك لە گەنج و پىر و مندالى شارىكى لە بىنەۋاىى و بىشۋىنى و بى كارەباىى و بى ناۋىى ھىشتوتەۋە!

لە سۇنگەى ئەو سرودەۋە دەكرىت ھاۋارى ئەو شارو شارۋچكە و گوندانە بىسىتىن كە پەراۋىز خراون و لە زۆربەى پىرۋزە خىزمەت گوزارىەكاندا بىبەشەن . كەچى سالانە و لە كات و بۇنەى جىاۋازدا ، چەندىن ھوتاف و بەلئىنى درۇ نامىزىان پىدەدرىت، دواترىش بىر دەچنەۋە و كەس لىيان ناپىسىتەۋە .

ئەو شارو شارۋچكانەى، كە خاۋەنى چەندان بەھرە و تواناى باشى ئەدەبى و ھونەرى و رۇشنىرىن، بەلام لە بى نەۋاىى و بى پەسارى خۇياندا دەنالئىن . سەربارى ھىندەش نەمۇنەى ئەو كارە جۋانانە دەبىنرىن، كە مرۇف دەخاتە ئىستىكەۋە .....